

Butlerwedstrijd

Er zijn vele wedstrijdvormen om bridge te spelen. Zo kennen we paren, viertallen, topintegraal, Patton en Butler. Deze laatste wedstrijdvorm lijkt op viertallen. In deze korte uiteenzetting wil ik proberen uit te leggen waar het om gaat bij een wedstrijd met een butlertelling (einduitslag in IMPs) en wat het verschil is met een wedstrijd, waarin gewerkt wordt met een parentelling (einduitslag in procenten). Tot slot wil ik eindigen met een aantal tactische aanbevelingen bij het bieden en spelen van een butlerwedstrijd.

Waar gaat het om bij een butlerwedstrijd?

Na een avondje bridge wil je als paar je eigen resultaat graag vergelijken met het resultaat van de andere paren. Deze einduitslag wordt meestal weergegeven in de vorm van een percentage. Bij Butler zie je ineens geen percentage meer staan, maar een aantal IMPs (in de plus of in de min). Voor velen van jullie is dat verwarrend. Veelvuldig krijg je te horen "Het zal wel, maar geef mij maar de procenten". Het werken met IMPs zoals bij Butler is niet in het leven geroepen om jullie als bridgers te pesten. Het wordt gezien als een eerlijker manier van tellen en het vereist een heel andere manier van bieden en spelen.

Het principe van de parentelling (met einduitslag in procenten)

Bij een parentelling worden de scores per spel en per NZ/OW-lijn omgezet in matchpunten (MPs) 0, 2, 4, 6, 8, etc. De laagste score krijgt een 0, de een na laagste een 2 etc. Bij gelijke scores wordt een gemiddelde berekend. Aan het einde telt de computer alle door jou behaalde MP's op en zet het totaal om in een percentage (jouw aantal behaalde MPs afgezet tegen het aantal MPs dat je maximaal zou kunnen behalen). Een slagje meer of minder halen kan het verschil zijn tussen een top of een dikke nul. Deze manier van tellen kent voordelen en nadelen. Om het niet al te ingewikkeld te maken, ga ik daar in deze uiteenzetting niet verder op in. Voor de liefhebber geef ik aan het einde wel een voorbeeld van een belangrijk nadeel.

Het principe van de Butlertelling (met IMPs)

Bij de butlertelling worden de bereikte resultaten niet omgezet in MP maar in IMP (International Match Points). Hoe vindt die omzetting naar IMPs er in grote lijnen uit? Ga er even vanuit dat je spel 1 in de NZ-lijn hebt gespeeld en je hebt een niet kwetsbare 4♥+1 gescoord

1. Je neemt alle scores behaald op spel 1 in de **NZ-lijn**
2. Je berekent het gemiddelde van al die scores. Dit noem je de **datumscore**.
3. Nu bereken je het verschil tussen jullie behaalde score en de datumscore.
Voorbeeld: Jullie hebben op spel 5 een score behaald van +450 (niet kwetsbaar 4♥+1). Het gemiddelde van **alle** NZ-spelers op dit spel is 400 (de datumscore). Het verschil tussen jullie score en de datumscore is dus +50
4. Het verschil (dus in het voorbeeld onder 3 de +50) wordt met behulp van een tabel omgezet in z.g. IMPs. Jullie score van +50 levert jullie dus 2 IMPs op.
- 5.

Verskil in pnt	IMPs
0-10	0
20-40	1
50-80	2
90-120	3
130-160	4
170-210	5
220-260	6
etc	etc

6. De paren in de **OW lijn** krijgen de tegenovergestelde score in IMPs van het paar tegen wie ze gespeeld hebben. Dus heeft het NZ-paar +2 IMPs, dan heeft het OW-paar tegen wie ze gespeeld hebben -2 IMPs
7. Je eindscore is nu het totaal van alle door jullie behaalde IMPs

Belangrijke tips bij het spelen van een bridgewedstrijd met een butlertelling:

1. Ga niet down in je geboden contract. Als iedereen 2♠ contract maakt en jij gaat 1 down dan kost dat al gauw 4 IMPs
2. Stel je contract niet in de waagschaal door te proberen één of meer overslagen te maken. Overslagen leveren nauwelijks extra imps op. Bij een parentelling echter kan een overslag echter het verschil uitmaken tussen een topscore of een middenscore;
3. Bied een **kwetsbare** manche uit, ook als je denkt dat er een kans is dat die down gaat. Het kan veel punten opleveren. Als iedereen 3♠ + 1 speelt en jij hebt 4♠ kwetsbaar geboden en gehaald, dan levert dat al snel een puntenverschil van +450 op en dat is 10 IMPs. Bij een niet kwetsbare manche zou dat verschil 250 punten zijn en dus 6 IMPs. Vandaar tip 4

4. Bied een **niet** kwetsbare manche alléén uit als er een **redelijke kans** is dat je die ook maakt;
5. Kies de meest veilige troefkleur. Contracten in een lage of hoge kleur leveren nauwelijks extra IMPs op;
6. Kies voor de meest veilige manche. Laat je niet leiden door het principe bij een wedstrijd met parentelling dat een 3sa+1 meer oplevert dan een 4♥/♠ contract en daarmee vaak een top oplevert. Het verschil is immers slechts 10 punten en dat levert bij butler geen extra IMP op;
7. Bied een kwetsbaar klein slem niet op een snit. Bij een niet kwetsbaar klein slem kun je wat meer risico nemen;
8. Bied een groot slem alleen bij 100% zekerheid;
9. Doubleer contracten alleen als er een grote kans is dat ze ook echt down gaan. Het gevaar van een gedoubleerd deelcontract halen en daarmee b.v. de manchepremie ontvangen, kan je vele IMPs kosten

Een veel gestelde vraag: kun je butlerscores in IMPs omzetten in een percentage?

Bridgers stellen me regelmatig de volgende vraag: "Ik had vanavond een score van +23 imp. Hoeveel procent is dat?" Mijn antwoord is telkens weer dat je dat niet kunt bepalen. Als het mogelijk zou zijn, zouden we de behaalde scores wel in procenten geven. Wat je wel kunt zeggen is dat bij een parentelling de behaalde resultaten meestal liggen tussen de 40% en de 60% en bij de butlertelling tussen de -40 IMPs en +40 IMPs. Heel grof zou je dus kunnen zeggen dat -40 IMPs overeenkomt met 40%, +40 IMPs met 60% en 0 IMPs met 50%. Deze redenering doortrekkend zou je heel grof kunnen zeggen, dat elke 4 IMPs je ongeveer 1% boven of onder de 50% oplevert.

Zoals eerder beloofd voor de liefhebber: **een voorbeeld van belangrijk nadeel van de parentelling**

Paar	Contract		Re s.	Score		MP's	
	NZ	OW		NZ	OW	NZ	OW
1	4S		+1	+650		5	
2		(1)			-650		3
3	4S		+1	+650		5	
4		(3)			-650		3
5	4S		+1	+650		5	
6		(5)			-650		3
7	6S		-1	-100		0	
8		(7)			+100		8
9	4S		+1	+650		5	
10		(9)			-650		3

Als er een extreme score is (zoals in dit voorbeeld de 6♠ -1) dan heeft dat direct consequenties voor de paren in de NZ en OW lijn. Zoals je ziet is 4♠ het normale contract en iedereen scoort +1 (ook degene die 6♠ biedt). Dus er is m.u.v. paar 7 goed geboden, gespeeld en tegengespeeld. Toch is de beloning voor NZ en OW niet gelijk. De NZ-paren krijgen 5 MP (62,5%) en OW-paren 3MP (37,5%). Een heel groot verschil waar de paren zelf weinig aan kunnen doen. De grote boosdoener is paar 7.

Cees Rijnbeek (oktober 2016)